

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/317/2021
Identifikačné číslo spisu: 3717208402
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3717208402.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XXX, F. W., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, so sídlom Centrum 8/12, Považská Bystrica dieťa rodičov: matky B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, N. - F. I., zastúpenej Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., AK so sídlom Hviezdoslavova 6, Žilina, IČO: 36 421 910 a otca P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XXX, F. W., zastúpeného JUDr. Róbertom Faturom, advokátom so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k mal. dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 8P/9/2017, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. mája 2021, č.k. 4CoP/50/2019-1477, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom z 19. mája 2021, č.k. 4CoP/50/2019-1477 Krajský súd v Trenčíne (ďalej ako „odvolací súd“) zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej ako „súd prvej inštancie“) č.k. 8P/9/2017-1089 z 22. mája 2019 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. C. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 220,- eur mesačne od 01.01.2019 do 03.07.2020 a od 04.07.2020 na sumu 170,- eur mesačne. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 3P/72/2015-164 z 19. januára 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 6CoP/19/2016-202 z 28. júna 2016 v časti o výživnom. Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného a návrh otca na zrušenie výživného zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že dôvodom na zmenu výšky vyživovacej

povinnosti bola podstatná zmena pomerov tak na strane maloletého ako aj na strane oboch rodičov. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, avšak výšku výživného určil v neprimeranej sume a nesprávne ustálil aj počiatok zmeny pomerov. Odvolací súd mal za to, že uzavretie manželstva matkou nie je okolnosťou, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca. Podľa zisteného stavu do 31. decembra 2018 boli odôvodnené potreby maloletého v sume 679,- eur, priemerne hradené v rozsahu 279,- eur až 309,- eur matkou a v sume 370,- eur otcom. Príjem otca bol v rozhodnom čase približne vo výške 1530,- eur a príjem matky približne vo výške 585,- eur. Pomer príjmov predstavoval 27,66 % (585,- eur z 2.115,- eur) na strane matky a 72,34 % (1.530,- eur z 2.115,- eur) na strane otca. Po 01. januári 2019 predstavujú odôvodnené potreby maloletého rovnako sumu 679,- eur, avšak sú už hradené matkou v rozsahu 370,- eur a otcom v rozsahu 309,- eur, pričom otcovi zostal zachovaný príjem vo výške 1.530,- eur a u matky došlo k zníženiu príjmu na sumu 300,- eur až 346,- eur mesačne, ani následné zvýšenie príjmu matky na 430,- eur nepredstavuje takú zmenu pomerov, ktoré by odôvodňovali zníženie vyživovacej povinnosti otca. Pomer príjmov predstavoval 16,39 % resp. 23,11 % (300,- eur z 1.815,- eur, resp. 430,- eur z 1.815 eur) na strane matky a 83,61 % (1.530,- eur z 1.815,- eur) na strane otca.

3. Odvolací súd k názoru otca, že pri dieťati zverenom do striedavej osobnej starostlivosti sa výživné v zásade neurčuje odvolací súd uviedol, že zákon o rodine upravuje neurčenie vyživovacej povinnosti len ako fakultatívnu možnosť. Neurčenie vyživovacej povinnosti prichádza do úvahy len ak obaja rodičia majú približne rovnaké majetkové, osobné a zárobkové pomery na oboch stranách a tiež dĺžka striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je rovnaká. V tomto prípade však majetkové (finančné) pomery oboch rodičov sú rozdielne, pričom otec má niekoľkonásobne vyšší mesačný príjem ako matka.

4. Odvolací súd konštatoval, že nemožno premietnuť životnú úroveň jedného z rodičov, ktorú mu zabezpečuje jeho partner, pokiaľ táto zásadne nevybočuje z bežných medzí do posudzovaného príjmu takto žijúceho rodiča. Odvolací súd tiež k námietkam otca poukázal na to, že nevykonanie nezákonne získaných dôkazov súdom prvej inštancie bolo správne.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletého (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP.

6. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd nesprávne vec posúdil pri určení vyživovacej povinnosti v prípade striedavej starostlivosti, ak nie je markantný rozdiel v príjmoch a nákladoch rodičov a jeden z rodičov svojou starostlivosťou supluje nad rámec vyživovaciu povinnosť. Odklon od právnej praxe a nesprávne právne posúdenie skutkového stavu spočívalo v posúdení jednotlivých položiek príjmu rodičov, a to najmä v prípade matky, príjmu jej manžela a v prípade otca príspevku zo strany jeho partnerky na úhradu nákladov na bývanie. Odvolací súd neprihliadal na účel výživného, ale len porovnával príjmové pomery rodičov, bez zohľadnenia ich životnej úrovne. Súd nezohľadňoval možnosti matky, nakoľko nesprávne nezohľadnil príjem jej manžela. K názoru, že pri určovaní výživného je potrebné započítať aj príjem manžela matky, s ktorým žije v spoločnej domácnosti otec poukázal na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 zo dňa 07. marca 2007 a na skutočnosť, že právna úprava v ČR a SR ohľadom určovania výživného je obdobná. Odvolací súd bol povinný prijať právny názor uvedený v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu sp.zn. 6CoP/19/2016, že ak je životná úroveň rodičov približne rovnaká, súd výživné nemá určiť.

7. Prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ vyvodzoval z toho, že boli porušené jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a jeho predvídateľnosť. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal na to, že odvolací súd vydal napadnuté rozhodnutie po pojednávaní, na ktorých bolo vykonané ďalšie dokazovanie, avšak nebola vypočutá matka maloletého, a to napriek tomu, že jej právna zástupkyňa nevedela objasniť skutočnosť potrebnú pre úplné a dostatočné zistenie skutkového stavu veci a spravodlivé rozhodnutie vo veci. Dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom na strane príjmu otca vo vzťahu k prijatým pôžičkám zo strany jeho matky. Odvolací súd nedostatočne a chybné odôvodnil nákladovú položku otca na doučovanie maloletého, ako aj jeho náklady na jeho ďalšieho maloletého syna.

8. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spočívalo tiež vo vyhodnotení pracovnej pozície matky ako manažérky. Odvolací súd nedostatočne a v rozpore so zákonnou úpravou bezpodielového spoluvlastníctva manželov odôvodnil svoje rozhodnutie, keď príjem manžela matky nezohľadnil v adekvátnej miere do príjmu matky. Vzhľadom na otcom namietaný rozpor s ustálenou právnou praxou je akékoľvek odôvodnenie odvolacím súdom nedostatočné a nevyvoláva spravodlivý dojem. K porušeniu práva otca konať pred súdom ďalej uviedol, že počas konania pred súdom prvej inštancie predložil súdu mobil matky, ktorý mu táto dobrovoľne vydala, pričom na preukázanie svojich tvrdení v rámci dokazovania, navrhol získanie údajov z tohto telefónu. Súd však takýto dôkaz zamietol ako nezákonný, čím však odňal otcovi možnosť konať pred súdom. V rámci odvolacieho konania bolo vykonané dokazovanie majetkového stavu rodičov, a to predložením výpisov z bankových účtov rodičov, avšak súd od otca žiadal výpisy zo všetkých bankových účtov, pričom od matky žiadal len výpis z jej účtu vo VÚB, a.s. a nie z účtu v SLSP a.s., čo je v rozpore s princípom rovnosti účastníkov konania.

9. Matka ani kolízny opatrovník maloletého sa k dovolaniu otca nevyjadrili.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie otca maloletého nie je prípustné.

11. V danom prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ tvrdil, že k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces došlo tým, že boli porušené jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, jeho predvídateľnosť, ako aj jeho právo konať pred súdom vo vzťahu k nevypočutiu matky. Odvolací súd nezohľadnil v adekvátnej miere do príjmu matky a teda konal v rozpore s ustálenou právnou praxou. Dovolateľ namietol nevykonanie dôkazu vo vzťahu k mobilnému telefónu matky či porušenie princípu rovnosti účastníkov konania.

12. Najvyšší súd zistil, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a doplnil dokazovanie v rozsahu v akom považoval za potrebné pre náležité zistenie stavu veci. Je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako ich posudzoval. Odvolací súd odôvodnil napadnutý rozsudok spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca, vyjadrenie kolízneho opatrovníka maloletého k tomuto odvolaniu, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, vysporiadava sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva nepresvedčivosť. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu otca.

13. V súvislosti s námietkou dovolateľa o pochybení odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie v procese dokazovania a nedostatočného zistenia rozhodujúcich skutkových okolností dovolací súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka a zakladajúcim prípustnosť dovolania nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999, sp. zn. 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 7Cdo/38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani podľa novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 01. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov.

14. K tvrdeniam dovolateľa o nesprávnom vyhodnotení zistených skutočností, a to prijatých pôžičiek, príspevkov partnerky, doučovania mal. dieťaťa a výšky nákladov na ďalšieho mal. syna dovolateľa dovolací súd poukazuje na to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri rozsahu dokazovania a zisťovania skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je súdom skutkovým a nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery, pretože v

dovolacom konaní nemá v zmysle § 442 CSP možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, pokiaľ nejde o hrubé a podstatné vady konania.

15. Dovolací súd tiež poukazuje na konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovoláním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018).

16. K dovolacej námietke vo vzťahu k porušeniu práva otca konať pred súdom, keď otec počas prvostupňového konania predložil súdu mobil matky, ktorý mu táto dobrovoľne vydala, pričom na preukázanie svojich tvrdení v rámci dokazovania, navrhol získanie údajov z tohto telefónu dovolací súd poukazuje na bod 27 odôvodnenie odvolacieho súdu, ktorý sa s touto námietkou náležite vysporiadal. A navyše s touto námietkou dovolateľa sa náležite vypořádali odvolací súd už v predošlom rozhodnutí č.k. 4Cop/35/2018-384 zo dňa 18. októbra 2018 v bode 25 odôvodnenia svojho rozhodnutia.

17. K námietke dovolateľa, že odvolací súd postupoval v rozpore s ustálenou právnou praxou poukazujúc na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 zo dňa 07. marca 2007 dovolací súd uvádza, že pod pojem ustálená súdna či právna prax nemožno zahrnúť rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky.

18. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ v prejednávanej veci nepreukázal opodstatnenosť porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. V danom prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval ďalej z § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP, keď podľa jeho názoru dovolateľ odvolací súd nesprávne vec posúdil pri určení vyživovacej povinnosti v prípade striedavej starostlivosti, ak nie je markantný rozdiel v príjmoch a nákladoch rodičov. Odklon od právnej praxe a nesprávne právne posúdenie skutkového stavu spočívalo podľa názoru dovolateľa v posúdení príjmu manžela matky poukazujúc na nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 zo dňa 07. marca 2007.

20. Relevantná právna otázka podľa dovolateľa znie „či pri určovaní výživného pre mal. dieťa je potrebné započítať aj príjem manžela, resp. partnera, matky s ktorým matka žije v spoločnej domácnosti“.

21. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Dovolateľ v súvislosti s dovoláním podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP neoznačil relevantnú ustálenú prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd svojím rozhodnutím odkloniť. Pokiaľ dovolateľ označil nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 zo dňa 07. marca 2007, toto nepredstavuje ustálenú prax odvolacieho súdu a teda dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nebolo prípustné.

22. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP pričom mal za to, že dovolanie otca maloletého bolo podané dôvodne.

V zmysle právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutiach sp.zn. 8Cdo/50/2017, 3Cdo/88/2017, 3Cdo/87/2017 a 3Cdo/226/2017 je určenie výšky výživného vždy výsledkom posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Zároveň, pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je tiež to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Možno konštatovať, že vyriešením vysoko individuálnej otázky, akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti v zásade nemožno vytvoriť judikatúru. Odvolací súd sa z princípmi z ktorých vychádzal nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 (N 43/44 SbNU 549) zo dňa 07. marca 2007 obsahovo vyrovnal v odôvodnení tým, že „nemožno premietnuť životnú úroveň jedného z rodičov, ktorú mu zabezpečuje jeho partner, pokiaľ táto zásadne nevybočuje z bežných medzí do posudzovaného príjmu takto žijúceho rodiča“. Dovolací súd sa

s týmto právnym východiskom stotožňuje. Skutočnosť, že manžel (resp. partner) matky prispieva na domácnosť v ktorej žije maloleté dieťa ku ktorému on nemá vyživovaciu povinnosť je vo vzťahu k dieťaťu dobrovoľným plnením. Z morálneho hľadiska je potrebné takéto správanie partnera matky hodnotiť kladne ako súladné s dobrými mravmi. Príjem manžela matky nemožno započítať bez ďalšieho do príjmov matky a na základe uvedeného otcovi neurčiť, resp. znížiť vyživovaciu povinnosť, ktorá prichádza do úvahy na základe jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Uvedené by bolo možné zohľadniť, ak by príjmová, majetková situácia manžela povinného rodiča bola vysokého nadštandardu, ktorú skutočnosť vyhodnotí súd.

23. Pokiaľ ide o nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 527/06 (N 43/44 SbNU 549) zo dňa 07. marca 2007 nie je z formálneho hľadiska prameňom práva v Slovenskej republike. Možno ho hodnotiť ako interpretačnú pomôcku pre obdobné právne situácie na území Slovenskej republiky s ohľadom na spoločnú právnu kultúru a obsahovo hodnotové vnímanie spravodlivosti a ústavnej konformnosti. Je potrebné zdôrazniť, že Krajský súd v Trenčíne sa ako odvolací súd na rozdiel od zmieneneho postupu Krajského soudu v Hradci Králové, Česká republika so zásadnou právnou otázkou vyrovnal.

24. Ústavný súd Českej republiky v náleze konštatoval, že „krajský súd sa nijak nezaoberal nasledujúcou skutočnosťou, na ktorú sťažovateľ poukazoval i v ústavnej sťažnosti. Matka dňa 8.4.2004 pri konaní pred okresným súdom, kde bol prejednávaný predchádzajúci návrh otca na zníženie výživného, uviedla, že s ňou v spoločnej domácnosti žije jej stály priateľ, ktorý pracuje v stavebnej firme a na domácnosť jej prispieva čiastkou cca 9 000 Kč. Aj napriek tomu, že sa nejedná o osobu povinnú k poskytovaniu výživného podľa zákona o rodine, je zrejme - zo všeobecného pohľadu - že pokiaľ by bolo preukázané v neurčitom počte prípadov rovnakého druhu, že priateľ rodiča s ním žije v spoločnej domácnosti a podieľa sa na uspokojovaní potrieb rodiny, mohla by taká bližšie špecifikovaná čiastka nachádzať odraz i v pomeroch rodiča, ktorému bolo neploleté dieťa zverené do výchovy, a tým i v pomeroch neploletého dieťaťa. Jedná sa teda o otázku životnej úrovne rodiča a neploletého dieťaťa, ktorá je zo svojej podstaty založená na fakticite, nie iba na právnej stránke, t.j. na tom, či sa jedná či nejedná o osobu podľa zákona o rodine k vyživovaci povinnosti povinnou; podiel napr. druhu na uspokojovaní potrieb rodiny sa na životnej úrovni člena rodiny prejaví fakticky vždy (rozdiel je len v miere); neprihliadať k tomu by bolo v rozpore s reálnym dejom, konštruovaním fikcie (čo by mohlo viesť až k absurdným dôsledkom), k čomu však nie je žiadny rozumný dôvod. Preto sa mal krajský súd tiež takou skôr sťažovateľom tvrdenu skutočnosťou v danej veci zaoberať a pokiaľ by bola preukázaná, prihliadnuť k nej - aspoň primerane - pri meritórnom posudzovaní veci. Ústavný súd konštatuje, že zákon o rodine (§ 85 ods. 2 a § 96 ods. 1) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; nejde teda len o zohľadnenie skutočne dosahovaných príjmov. Preto je pri rozhodovaní o výživnom vždy nutné prihliadnuť nielen k fakticky dosahovaným príjmom rodiča, ale i k celkovej hodnote jeho hnutelného a nehnuteľného majetku a spôsobu života, resp. k životnej úrovni. Krajský súd tak vo svetle uvedených premís pochybil, pokiaľ sa pri svojom rozhodovaní o znížení výšky výživného k neploletým deťom zameral v podstate len na zistení príjmov rodičov, ktoré dosahovali v posudzovanom období, bez toho aby komplexne zhodnotil ich majetkové pomery a ich životnú úroveň (ich zmenu od posledného rozhodovania). S ohľadom na vyššie citovanú zásadu vyhľadávaciu - ako už bolo uvedené - bol totiž povinný obstaráť a posúdiť všetky relevantné podklady pre správne určenie výšky výživného vo vyššie naznačenom smere."

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. I keď výška výživného v zákone výslovne vyjadrená nie je, vyplýva zo všeobecne uznávaného hľadiska o tom, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá životnej úrovni jeho rodičov a ktorú by rodičia dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti. Kritériami pre určenie vyživovacej povinnosti sú schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného rodiča, ako i odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

30. Odvolací súd v bode 24 odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na to, že „majetkové (finančné) pomery oboch rodičov sú rozdielne, pričom otec má niekoľkonásobne vyšší mesačný príjem ako matka. Práve z tohto dôvodu, aby aj matka v čase keď je maloletý v jej osobnej starostlivosti mohla mu zabezpečiť aspoň približne rovnaké podmienky ako v čase, keď je maloletý u otca, je potrebné určiť povinnosť platiť výživné lepšie zarábajúcemu rodičovi. Odvolací súd konštatuje, že nemožno premietnuť životnú úroveň jedného z rodičov, ktorú mu zabezpečuje jeho partner, pokiaľ táto zásadne nevybočuje z bežných medzí do posudzovaného príjmu takto žijúceho rodiča. Otec si nesprávne zamieňa dve zásadne rozdielne skutočnosti, a to schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, so životnou úrovňou povinného rodiča. V konaní nebolo sporné, že matka má dobrú životnú úroveň, ktorú zabezpečuje aj mal. synovi. Uvedenú životnú úroveň, však nedosahuje na základe svojich zárobkových schopností, možností a majetkových pomerov, ale na základe toho, že žije s manželom, ktorý má príjem cca 2200,- eur mesačne, a ktorým zabezpečuje tak životné potreby matky, ako aj mal. dieťaťa, ktoré by matka zo svojich reálnych príjmov nedokázala zabezpečiť. Uvedené však nie je povinnosťou manžela matky, ale povinnosťou rodičov mal. dieťaťa. Preto ak manžel matky prostredníctvom svojich príspevkov na chod domácnosti, resp. aj ďalšími preukázanými výdavkami na potreby mal. dieťaťa, hradí potreby mal. dieťaťa, tak plní zákonnú povinnosť matky zabezpečiť maloletému životnú úroveň akú dosahuje matka sama. Uvedené však nemožno vykladať tak, že takýto prístup zo strany matky, resp. jej manžela, znižuje vyživovaciu povinnosť otca, ktorého vlastná životná úroveň na základe jeho zárobkových schopností, možností a majetkových pomerov je ďaleko vyššia ako životná úroveň matky. Povinný otec má podstatne vyšší príjem (cca 1600,- eur až 1700,- eur) ako matka (cca 430,- eur), pričom dieťa má právo podieľať sa aj u matky na životnej úrovni otca, ktorý je mu uvedený povinný zabezpečiť. Príjem manžela matky nemožno teda započítať bez ďalšieho do príjmov matky a na základe uvedeného otcovi neurčiť vyživovaciu povinnosť, ktorá prichádza do úvahy na základe jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Uvedené by bolo možné zohľadniť, ak by príjmová, majetková situácia manžela povinného rodiča bola vysokého nadštandardu, čo však nie je tento prípad. Príjem manžela matky nemôže za týchto okolností vstúpiť do posudzovania vyživovacej povinnosti otca a matky mal. C. tak, ako to požaduje otec mal. dieťaťa, nakoľko manžel matky nie je ocom dieťaťa a nemá k nemu vyživovaciu povinnosť, ktorú majú len povinní rodičia. Preto ak manžel matky prostredníctvom svojich príspevkov na chod domácnosti, resp. aj ďalšími preukázanými výdavkami na potreby mal. dieťaťa, hradí potreby mal. dieťaťa, tak plní zákonnú povinnosť matky zabezpečiť maloletému životnú úroveň akú dosahuje matka sama. Súčasne je potrebné vziať v úvahu, že bez ohľadu na subjektívne vnímanie otca a aj matky mal. dieťaťa sa partner matky reálne podieľa na zabezpečovaní potrieb maloletého, a to nielen kúpou bicykla, telefónu, platením dovolení, ale každomesačnou finančnou podporou domácnosti matky, ktorá reálne trvá od roku 2016 do súčasnosti. Z predložených výpisov z účtov, vyjadrení matky, ako aj námietok otca bolo preukázané, že matka zo svojho príjmu by nebola schopná finančne zabezpečiť chod domácnosti, splátky úverov, resp. starostlivosť o maloletého v realizovanom štandarde, pričom len vďaka dlhodobej pravidelnej finančnej podpore manžela uvedené dokázala zabezpečiť. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že maloletý sa podieľa na životnej úrovni matky, ktorú mu zabezpečuje manžel matky, pričom nemožno v ďalšom posudzovať príjem manžela matky, ako príjem matky samotnej a z neho vychádzať pri určovaní vyživovacej povinnosti rodičov, tak ako to žiada otec maloletého."

31. Z obsahu § 62 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Nejde teda len o zhodnotenie príjmov obidvoch rodičov maloletého dieťaťa, ale tiež o ich majetkové pomery a životnú úroveň. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd porovnával ako majetkové pomery ich finančné pomery, resp. výšku ich príjmu bez toho aby komplexne hodnotil ich majetkové pomery a životnú úroveň. Dovolací súd nepopiera tvrdenia odvolacieho súdu, že manžel matky maloletého nie je povinný prispievať na výživu maloletého, keď táto povinnosť svedčí rodičom maloletého, avšak pri určení výšky výživného musí súd prihliadať na životnú úroveň oboch rodičov komplexne, pričom pri zisťovaní životnej úrovne rodičov nie je úlohou súdu skúmať ako rodič k takejto životnej úrovni dospel. A teda nie je relevantné iba, že matka vyššiu životnú úroveň dosahuje aj na základe príjmov svojho manžela žijúceho s ňou v spoločnej domácnosti.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že odvolací súd komplexne zohľadnil životnú úroveň a majetkové pomery matky maloletého.

33. Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery. Dovolateľ teda môže v budúcnosti v prípade zmeny pomerov podať na príslušný súd nový návrh na zníženie výživného.

34. Na základe uvedeného, dovolací súd dospel k tomu, že dovolanie otca mal. dieťaťa neobsahuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

35. Dovolací súd o trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 453 ods. 1 CSP spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto uznesenia (uplatnením pravidla pri neexistencii dôvodu na výnimku z neho).

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.